

Nye regler for kvik- og forbrugslån

Problem og løsning

Der er politisk fokus på at undgå at overgældssætning. Regeringen er på vej med en ny lov for forbrugslånsvirksomhed og Socialdemokratiet har fremlagt et oplæg om at bekæmpe kviklån. Dansk Erhverv er enig i, at der findes problematiske låntyper, det er værd at kigge nærmere efter. Vi advarer dog mod, at man behandler alle låntyper som problematiske, da risikoen vil være, at lån, der er gennemsigtige og favorable for forbrugernes vil ophøre, fordi det bliver for byrdefuldt. Vi opfordrer til, at det forud for initiativer på området klarlægges, hvilke låntyper det er, der skaber problemerne og at eventuel lovgivning derfor målrettes disse låntyper samt at man benytter de allerede eksisterende håndhævelsesmuligheder overfor disse lån.

Baggrund

Der er hvert år en række danskere, der ender i gældsfælder og i nogle tilfælde skyldes det borgerens optagelse af kviklån. Derfor ønsker både Socialdemokratiet og regeringen et skærpet tilsyn med udbyderne af kviklån og deres vurdering af låntagernes kreditværdighed.

Lånemarkedet for kviklån og forbrugslån er kendetegnet ved, at der er mange og meget forskelligartede muligheder for forbrugerne for at optage lån eller få finansieret deres køb. Mulighederne går fra den helt omkostningsfri finansiering, hvor et køb på 10.000 kroner betales over 10 lige store rater af 1.000 kroner, til de klassiske kviklån, hvor der er meget høje renter og hvor omkostningerne ved lånet ofte overstiger lånebeløbet. Derimellem ligger bankernes forbrugslån, der typisk udbydes med en rentesats på 10-15 procent og med stiftelsesomkostninger.

Dansk Erhverv ser positivt på, at der udbydes mange forskellige produkter, og at der dermed skabes en konkurrence til de traditionelle banker. Samtidig er vi enige med både regeringen og Socialdemokratiet i, at der er låntyper på markedet, som er problematiske og som det er værd at kigge nærmere efter i sømmene.

Det er dog vigtigt, at eventuelle initiativer tager højde for, at der er rigtig mange gode låneprodukter, der er til fordel for både forbrugerne og erhvervslivet og at lovgivningen ikke unødigt besværliggør disse typer af lån. Det bør fortsat være muligt for en butik at tilbyde rentefri tilbagebetaling og for den lille butiksejer at give sine gode kunder henstand med betalingen i en kortere periode uden, at en sådan aftale skal omfattes af en dyr og vidtgående tilsynspligt eller en cooling-off periode.

Kreditaftaleloven indeholder allerede i § 22 en generalklausul, der betyder, at der kan gribes ind overfor lån, hvor omkostningerne eller vederlaget for lånet vurderes at være urimelige. Det vil være oplagt at se om ikke denne bestemmelse kan benyttes i forhold til de låntyper, som både regeringen og Socialdemokratiet ønsker at bekæmpe.

Nedenfor er Dansk Erhvervs bemærkninger til nogle af de konkrete forslag fra henholdsvis regeringen og Socialdemokratiet. Derudover er vedlagt eksempler på nogle forskellige låntyper med angivelse af karakteristika ved lånene og vores bemærkninger til de enkelte låntyper.

Finanstilsynet overtager tilsynspligten

Som udgangspunkt ser Dansk Erhverv ikke noget problem i, at Finanstilsynet overtager tilsynspligten. Det er dog vigtigt, at snittet lægges rigtigt i forhold til, hvilke virksomheder, der omfattes af tilsynspligten. Et nyt regelsæt må ikke betyde, at de butikker, der ganske kort giver deres gode kunder henstand med betalingen eller sælger på faktura skal være omfattet af en tilladelse og tilsynsordning, der vil påføre dem ganske betydelige økonomiske byrder.

Cooling-off for alle typer af forbrugslån

Den nuværende cooling-off periode for kviklån har vist sig ikke at være effektiv. Svaret på det problem er dog ikke at indføre en generel cooling-off periode på alle forbrugslån, da det dels vil ramme de små butiksejere, der helt kortvarigt giver deres kunder henstand med betalingen, dels vil ramme de mange virksomheder, der stiller helt omkostningsfri finansieringsmuligheder til rådighed for deres kunder.

Begrænsninger i markedsføringen af visse låntyper

Socialdemokratiet skriver i sit udspil, at kviklånene skal være mindre synlige i tv, på radio og på nettet. Dansk Erhverv er som udgangspunkt betænkelige, at der politisk reguleres i markedsføringen af lovlige produkter og tjenester. Hvis der er visse typer af lån, som vurderes som så skadelige for forbrugerne, at det reelt ikke burde udbydes, så opfordrer vi til at man benytter sig af de eksisterende håndhævelsesmuligheder, eksempelvis den tidligere nævnte mulighed i kreditaftaleloven for at gribe ind.

Øgede oplysningsforpligtelser

Regeringen lægger i sit nye forbrugerpolitiske udspil op til, at der skal kigges mere på forbrugernes reelle adfærd end deres forventede adfærd, når der lovgives på forbrugerområdet. Det støtter vi. Nye informationsforpligtelser bør derfor alene indføres, hvis en adfærdstest viser, at de nye oplysninger også i praksis giver værdi for forbrugerne.

Mere data om området

Dansk Erhverv ser ikke noget problem i, at der oprettes et kreditregister eller et lignende register, der kan være med til at give øget viden om området og hvor problemerne opstår. Det skal samtidig understreges, at jo flere oplysninger, der gøres tilgængelig for udbyderne i forbindelse med kreditvurderingen, desto lettere vil det være at sikre, at lånene alene udbetales til personer, der også kan betale dem tilbage.

Eksempler på låntyper																
<p>Kviklån 1</p> <p>3000 6000 9000 12000 15000</p> <p>5.000 kr</p> <table border="1"> <tr> <td>Samlet kreditbeløb:</td> <td>5.000 kr.</td> </tr> <tr> <td>Fast Debitorrente:</td> <td>150 %</td> </tr> <tr> <td>ÅOP:</td> <td>328,4 %</td> </tr> <tr> <td>Månedlig minimumsbetaling:</td> <td>625 kr.</td> </tr> <tr> <td>Samlede kreditomkostninger:</td> <td>7.995 kr.</td> </tr> <tr> <td>Samlet tilbagebetalingsbeløb:</td> <td>12.995 kr.</td> </tr> </table> <p>Priseksemplet forudsætter at kreditten udnyttes fuldt ud og indfries efter 12 måneder. Der er ikke nogen fast løbetid på kreditten. Oprettelse: 495 kr.</p> <p>ANSØG OM KREDIT</p> <p>EU låne-info</p>	Samlet kreditbeløb:	5.000 kr.	Fast Debitorrente:	150 %	ÅOP:	328,4 %	Månedlig minimumsbetaling:	625 kr.	Samlede kreditomkostninger:	7.995 kr.	Samlet tilbagebetalingsbeløb:	12.995 kr.	<ul style="list-style-type: none"> • Klassisk kviklån • Høj årlig rente • Høje samlede kreditomkostninger 	<p>Lånet her markedsføres med udsagnet ”lån penge med lav månedlig rente”. Den månedlige rente er 12,5 procent, hvilket næppe kan siges at være lavt.</p>		
Samlet kreditbeløb:	5.000 kr.															
Fast Debitorrente:	150 %															
ÅOP:	328,4 %															
Månedlig minimumsbetaling:	625 kr.															
Samlede kreditomkostninger:	7.995 kr.															
Samlet tilbagebetalingsbeløb:	12.995 kr.															
<p>Kviklån 2</p> <p>Vælg beløb 10000 kr.</p> <p>100 kr. 12.000 kr.</p> <p>Vælg første betalingsdato 22.09.2018</p> <p>September 2018</p> <p>18 19 20 21 22 23 24 25 26</p> <p>Din kassekredit</p> <table border="1"> <tr> <td>Rentebetaling</td> <td>2.000 kr.</td> </tr> <tr> <td>Første betalingsdato d.</td> <td>22.09.2018</td> </tr> <tr> <td>Fuld tilbagebetaling</td> <td>12.000 kr.</td> </tr> </table> <p>Priseksempler på omkostninger ved 3 måneders kredit Du bestemmer selv, hvornår du vil indfri kreditten.</p> <table border="1"> <tr> <td>Antal betalinger</td> <td>3</td> </tr> <tr> <td>Samlede kreditomkostninger</td> <td>6.000 kr.</td> </tr> <tr> <td>Samlede tilbagebetalingsbeløb</td> <td>16.000 kr.</td> </tr> <tr> <td>Debitorrente (årlig fast) / ÅOP</td> <td>243,3 % / 791,6 %</td> </tr> </table> <p>LÅN NU</p> <p>EU låne-info</p>	Rentebetaling	2.000 kr.	Første betalingsdato d.	22.09.2018	Fuld tilbagebetaling	12.000 kr.	Antal betalinger	3	Samlede kreditomkostninger	6.000 kr.	Samlede tilbagebetalingsbeløb	16.000 kr.	Debitorrente (årlig fast) / ÅOP	243,3 % / 791,6 %	<ul style="list-style-type: none"> • Kviklån • Høj debitorrente • Høj ÅOP • Svært at gennemskue oplysningerne 	<p>Eksemplet er vist med en løbetid på 3 måneder, men kreditten kan udnytte længere og dermed bliver de samlede kreditomkostninger væsentligt højere. Der skal betales 2.000 kroner bare i renter hver måned.</p>
Rentebetaling	2.000 kr.															
Første betalingsdato d.	22.09.2018															
Fuld tilbagebetaling	12.000 kr.															
Antal betalinger	3															
Samlede kreditomkostninger	6.000 kr.															
Samlede tilbagebetalingsbeløb	16.000 kr.															
Debitorrente (årlig fast) / ÅOP	243,3 % / 791,6 %															

<p>Banklån 1</p> <p>Beregnet dit lån</p> <p>Beløb (10.000,00 - 100.000,00 DKK) 10.000,00 DKK</p> <p>Løbetid (12 - 60 måneder) 36 måneder</p> <p>Månedlig ydelse 351,00 DKK Årlig omkostning i procent (ÅOP) 17,0%</p> <p>Ansøg om Privatlån</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Der betales renter • Typisk er der stiftelsesomkostninger • Rentesats afhænger af samlet engagement med banken 	<p>Et lån på 10.000 kroner ville her ende med en samlet tilbagebetaling på 12.636 kroner.</p>
<p>Banklån 2</p> <p>Hvor meget vil du låne?</p> <p>10.000</p> <p>Løbetid i år</p> <p>1 år 2 år 3 år 4 år 5 år 6 år 7 år 8 år 9 år 10 år</p> <p>Opdater beregning</p> <p>Månedlig betaling efter skat:</p> <p>973 - 994 kr.</p> <p>Årlig rente: 9 - 15,1 %</p> <p><i>Vi kan først oplyse din præcise rente og betaling, når vi har gennemgået din økonomi.</i></p>	<ul style="list-style-type: none"> • Banklån • Rentesats mellem 9 og 15 procent • Månedlig ydelse vises efter skat og afspejler ikke, hvad forbrugeren rent faktisk skal betale • Stiftelsesomkostninger på 1.500 kr. • Samlet tilbagebetaling på mellem 11.854 og 12.232 kroner 	<p>Banken tager 1.500 kroner for at oprette lånet og hovedstolen kommer til at lyde på 11.300 kroner og ikke 10.000, da forbrugeren får udbetalt 9.800 af de 10.000. De månedlige betalinger før skat ligger 15-20 kroner over, hvad der fremgår af billedet.</p>

Lån i butik 1					<ul style="list-style-type: none"> Finansiering via butikken Ingen rente Lavt månedligt gebyr Samme omkostninger uanset lånets størrelse 	Her tager virksomheden et lille månedligt gebyr for at håndtere lånet, men ved et lån på 10.000 kroner vil den samlede tilbagebetaling kun ende på 10.420 kroner, hvilket er lavere end i banken.
Kreditbeløb	Månl. betaling i 12 mdr.	Samlede kreditomkostninger	Samlet tilbagebeløb	ÅOP		
2.000 kr.	202 kr.	420 kr.	2.420 kr.	43,61%		
4.000 kr.	368 kr.	420 kr.	4.420 kr.	20,56%		
6.000 kr.	535 kr.	420 kr.	6.420 kr.	13,44%		
8.000 kr.	702 kr.	420 kr.	8.420 kr.	9,98%		
10.000 kr.	868 kr.	420 kr.	10.420 kr.	7,94%		
15.000 kr.	1.285 kr.	420 kr.	15.420 kr.	5,25%		
20.000 kr.	1.702 kr.	420 kr.	20.420 kr.	3,92%		
25.000 kr.	2.119 kr.	420 kr.	25.420 kr.	3,13%		
30.000 kr.	2.535 kr.	420 kr.	30.420 kr.	2,61%		

Lån i butik 2		<ul style="list-style-type: none"> Finansiering via butikken Ingen rente Ingen omkostninger 	Her kan forbrugeren vælge at dele betalingen af hårde hvidevarer op i flere rater uden, at der skal betales renter eller omkostninger. Nemt og billigt for forbrugeren
<p><i>0-0-0 finansiering</i></p>